

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/41

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/7737
Karar No. 2026/6281
Tarihi: 25.06.2026

●YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ
●İTİRAZ DİLEKÇESİNİN ALTI İŞ GÜNLÜK
SÜRE İÇERİSİNDE KALMAK KOŞULUYLA DAVA
AÇILDIKTAN SONRADA GÖREVLİ MAKAMA
KAYITETTİRİLEBEİLECEĞİ

ÖZETİ: Somut uyuşmazlıkta yetki tespitine itiraz süresinin son günü 15.05.2025 tarihi olup, yetki tespitine itiraz edildiğine dair dilekçe, KEP sistemi üzerinden görevli makama 14.05.2025 günü saat 17.02'de iletilmiş, dava da 14.05.2025 günü saat 18.31'de açılmıştır. Bu itibarla dava şartı yerine getirildiğinden işin esasının incelenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Dairemizce, altı iş günlük hak düşürücü süre içinde olmak kaydıyla, dava açıldıktan sonra yetki tespitine itiraz dilekçesinin görevli makama kaydettirilmesi, dava şartının yerine getirilmesi bakımından yeterli görüldüğünden, kabule göre de varılan sonuç isabetli değildir.

Bölge Adliye Mahkemesince bozmaya uyularak verilen karar; davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili Şirketin, işletme toplu iş sözleşmesi imzalamak için gerekli şartları sağlamadığını, 1497358.034-1497360.034-1497361.034-1109976.003 Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) No.lu işyerlerinin kapatılmış olup bu işyerlerinde ve bu sicillerde çalışan herhangi bir işçi kalmadığını, yetki belgesi tarihinde kapanmış olan söz konusu işyerlerinin yetki tespitinde

hesaba katılmış olmasının hukuken mümkün olmadığını, hâl böyle iken müvekkili Şirket için işletme toplu iş sözleşmesi değil işyeri toplu iş sözleşmesi yeterliliği aranması gerektiğini, davalı Türkiye Haber-İş Sendikasına (Sendika) üye işçi sayısının yetki belgesi için yeterli çoğunlukta olmadığını, 906 işçi için Kanun'da aranan sendikaya üye işçi sayısı 454 iken davalı Sendikaya üye işçi sayısının ise 395 olduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğünün 02.05.2025 tarihli ve 483393 sayılı yetki tespitinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili cevap dilekçesinde; 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 41. maddesi gereğince işçi sendikası, işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren tarafından yapılan yetki tespit başvuruları karşılanırken, işverenler tarafından SGK'ya yapılan işyerlerine ilişkin tescil ve işçi bildirimlerinin esas alındığını, Genel Müdürlükçe kurulu Sendika Yetki Sistemine, SGK kayıtlarından otomasyon sistemiyle yansıyan bilgiler doğrultusunda işlem yapıldığını, verilen kararın hukuka uygun olduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Sendika vekili cevap dilekçesinde; dava dilekçesinde ileri sürülen iddiaların gerçeklikten ve hukuki mesnetten yoksun ve uzak olduğunu, müvekkili Sendikanın gerekli sayısal çoğunluğu sağladığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

Diyarbakır 2. İş Mahkemesinin 23.06.2025 tarihli kararı ile; uyuşmazlığın, yetki tespiti için başvuru tarihindeki hukuki duruma göre değerlendirilmesi gerektiği, tespit konusu 1497358.034, 1497360.034 ve 1497361.034 sicil No.lu işyerleri için yetkisi tespit başvurusundan önce 22.01.2024 tarihinde işyeri kapatma bildiriminin SGK'ya verildiği ve bu işyerlerinde yetki tespit başvurusu tarihinde herhangi bir çalışan bulunmadığı anlaşılmakta ise de 1109976.003 SGK sicil No.lu işyerine ilişkin kapatma bildiriminin yetki tespit yazısının davacıya tebliğinden sonra 09.05.2025 tarihinde verildiği, 1109976.003 SGK sicil No.lu işyerinde yetki tespit başvuru tarihi olan 29.04.2025 tarihinde bir çalışan bulunduğu, yetki tespiti başvuru tarihi itibarıyla SGK kayıtlarına göre 1066128.064 ve 1109976.003 SGK sicil No.lu işyerlerinin faal olduğu, işçi sayısının toplam 906 olduğu, 395 işçinin davalı Sendikaya üye olduğu ve işletmede çalışan işçilerin %40'ından fazlasının davalı Sendikanın üyesi bulunduğu, işletmede toplu iş sözleşmesi yapmak için gerekli çoğunluğun sağlandığı; davacı tarafından yetki tespit yazısının tebliğ tarihi olan 07.05.2025 tarihinden itibaren 6 iş günü süre geçtikten ve davadan sonra itiraz dilekçesinin 15.05.2025 tarihinde görevli makama kayıt ettirildiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin 23.06.2025 tarihli kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin 04.12.2025 tarihli kararı ile; altı iş günlük süre içerisinde dava açılmış ve itiraz kuruma kayıt ettirilmiş ise de Kanun'un aradığı öncelikle kuruma başvuru şartının yerine getirilmediği, dava açıldıktan sonra kayıt işlemi yapıldığı, söz konusu hususun tamamlanabilir dava şartı olmadığı gerekçesiyle başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

Bölge Adliye Mahkemesinin 04.12.2025 tarihli kararının süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Dairece, İlk Derece Mahkemesi kararının gerekçesi değiştirildiğine göre Bölge Adliye Mahkemesince, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b(2) hükmü gereğince davanın esası hakkında yeniden hüküm kurulması gerekirken anılan hükme aykırı şekilde istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesinin isabetli olmadığı gerekçesiyle kararın bozulmasına karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; uyulan bozma kararı doğrultusunda esas hakkında hüküm kurulmuş, altı iş günlük kanuni sürenin 15.05.2025 tarihinde dolduğu, davanın 14.05.2025 tarihinde açıldığı, 15.05.2025 tarihinde ise itirazın kuruma kayıt ettirildiği, altı iş günlük süre içerisinde dava açılmış ve itiraz Kuruma kayıt ettirilmiş ise de, yasanın aradığı *öncelikle kuruma başvuru şartının yerine getirilmediği*, dava açıldıktan sonra kayıt işlemi yapıldığı, söz konusu hususun tamamlanabilir dava şartı olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; dava dilekçesinde belirttiği sebeplere ilaveten davanın kanuni süresinde açıldığını, yetkili makama kayıt ile ilgili herhangi bir usul eksikliği bulunmadığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Kanun'un 41 ve devamı maddeleri kapsamında yetki tespitine itiraz istemine ilişkindir.

6356 sayılı Kanun'un "Yetki itirazı" kenar başlıklı 43. maddesi şöyledir:

"(1) Kendilerine 42 nci madde uyarınca gönderilen tespit yazısını alan işçi veya işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren; taraflardan birinin veya her ikisinin yetki şartlarına sahip olmadığı veya kendisinin bu şartları taşıdığı yolundaki itirazını, nedenlerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren altı iş günü içinde mahkemeye yapabilir.

(2) İtiraz dilekçesi görevli makama kayıt ettirildikten sonra mahkemeye verilir. Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin yüzde birinden daha az üyesi bulunan işçi sendikası, yetki itirazında bulunamaz.

(3) İtiraz dilekçesinde veya ekinde somut delillerin yer almaması hâlinde itiraz incelenmeksizin reddedilir. İşçi ve üye sayılarının tespitinde maddi bata ve süreye ilişkin itirazları mahkeme altı iş günü içinde duruşma yapmaksızın kesin olarak karara bağlar. (Değişik cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bunların dışındaki itirazlar için mahkeme, duruşma yaparak karar verir ve bu karar hakkında istinaf yoluna başvurulması hâlinde bölge adliye mahkemesi bir ay içinde kararını verir. (Ek cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

(4) 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kendisine yetki şartlarına sahip olmadığı bildirilen işçi sendikası, altı iş günü içinde yetkili olup olmadığının tespiti için dava açabilir. Mahkeme açılan davayı o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene de bildirir. Mahkeme davayı iki ay içinde sonuçlandırır.

(5) İtiraz, karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durdurur."

Ayrıntıları Dairemizin 18.04.2024 tarihli ve 2024/2133 Esas, 2024/7092 Karar sayılı kararında açıklandığı üzere; yetki tespitine itiraz edildiğine dair bildirimin hak düşürücü süre içerisinde görevli makama KEP sistemi üzerinden iletilmesi, 6356 sayılı Kanun'un 43/2 hükmünde öngörülen itiraz dilekçesinin kaydettilmesine dair özel dava şartının yerine getirildiği sonucunu doğurmaktadır.

Somut uyumsuzlukta yetki tespitine itiraz süresinin son günü 15.05.2025 tarihi olup, yetki tespitine itiraz edildiğine dair dilekçe, KEP sistemi üzerinden görevli makama 14.05.2025 günü saat 17.02'de iletilmiş, dava da 14.05.2025 günü saat 18.31'de açılmıştır. Bu itibarla dava şartı yerine getirildiğinden işin esasının incelenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Dairemizce, altı iş günlük hak düşürücü süre içinde olmak kaydıyla, dava açıldıktan sonra yetki tespitine itiraz dilekçesinin görevli makama kaydettilmesi, dava şartının yerine getirilmesi bakımından yeterli görüldüğünden, kabule göre de varılan sonuç isabetli değildir.

Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgilie iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

25.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.